

Nr 168.

Av herrar **Jacobson** i Vilhelmina och **Skoglund** i Umeå, om
*ändrade grunder för statsbidrag till uppförande av folk-
skolebyggnader.*

En av de mest betungande utgifterna för skolväsendet i de stora norrlandsdistrikten äro skolhusbyggnaderna. Enbart inom vissa skoldistrikt i södra lappmarken äro skolhusen i så dåligt skick att stora och kostsamma nybyggnader inom den närmaste tiden äro ofrånkomliga. Enbart inom exempelvis Vilhelmina skoldistrikt äro under föregående år tvenne nybyggnader beslutade, vilka komma att draga en kostnad av 360 000 kr., men ytterligare sex byar inom samma skoldistrikt äro de allra närmaste åren i behov av nya skolhusbyggnader, vilka komma att draga en beräknad kostnad av 1 080 000 kr.

Då det statsbidrag, som för närvarande utgår, torde kunna beräknas till högst 50 procent å byggnadskostnaderna, inses ju lätt, vilka stora ekonomiska uppoffringar, som nyssnämnda skoldistrikt måste göra. Visserligen utgå för närvarande 75 procent av godkända kostnader med 3 procent årligen under en tid av 25 år, men då skoldistrikt har att erlægga ränta på för bygget upptaget lån, kommer det effektiva statsbidraget att snarare under- än överstiga 50 procent.

Denna kostnadsavvägning är icke tillfredsställande med hänsyn till att de statliga myndigheterna i själva verket tillvällat sig all egentlig bestämmanderätt i fråga om byggnadernas utformning även i detaljer.

Det förefaller också att vara en onödig komplicerings av den offentliga verksamheten, att ett skoldistrikt skall för ett skolhusbygge upptaga ett amorteringslån hos i regel statliga institutioner för att sedan få en del av annuiteten täckt medelst statsbidrag. I de fall, då ett skolhusbygge finansieras medelst tillgängliga eller fonderade medel, kommer statsbidraget andra generationer av skattebetalare till godo än dem, som bidragit till byggets finansierande. Detta förhållande skapar obenägenhet att fondera medel för skolhusbyggnadsändamål.

Det torde därför böra ifrågasättas, huruvida icke ett mera effektivt och rättvisare statsbidragssystem borde eftersträvas just på folkskoleväsendets område.

De kommunala kostnaderna härvidlag variera högst avsevärt till följd av olika barnantal och olika befolkningstäthet.

Då det är uppenbart, att en ändring av de nu gällande grunderna för ifrågavarande statsbidrags erhållande bör komma till stånd för erhållande av större rättvisa och billighet, få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning rörande de nuvarande bestämmelserna om statsbidrag för uppförande av folkskolebyggnader.

Stockholm den 20 januari 1945.

Uddo R. Jacobson.

Gösta Skoglund,

Umeå.